

Præsidiets betænkning over

Nordisk Ministerråds samlede budget for 2016

1. Præsidiets forslag

Præsidiets foreslår, at Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd,

At NMR initierer en kartlegging om hvilke miljømerker som brukes på turistdestinasjoner nasjonalt og ut fra resultatet foreslår det fortsatte arbeidet for å fremme nordiske turistdestinasjoner.

At NMR prioriterer å følge opp policyanbefalingene i *"Climate changes and primary industries"* innenfor rammen av det vedtatte budsjett.

At NMR setter av 0,9 MDKK til aktiviteter innenfor Ny nordisk mat i 2016-budsjettet (budsjettpost 5-6420 Ny nordisk mat). I tillegg er mat en del av satsningen på profilering av Norden i 2016.

At det nordiske samarbeidet fokuserer på å bekjempe matavfall med blant annet ressurser fra Grønn vekst og NordBio-programmet med sammenlagt 2,5 MDKK til disposisjon i 2016.

At det nordiske samarbeidet innenfor regional utvikling fortsatt skal prioritere sitt arbeide med holdbar økonomisk utvikling i tynt befolkede områder.

At det avsettes 3 160 000 DKK til Nordjobb i 2016. Nordjobb skal evalueres i 2016.

At det nordiske samarbeidet innenfor næring i 2016 skal fokusere på innovative, digitale løsninger som grunnlag for produksjon i Norden.

At det settes av 1 MDKK for NJC i 2016-budsjettet, med særlig oppdrag om å arbeide strategisk med kvalitetsjournalistikk i Norden og øke synligheten av Norden. I tillegg forutsettes økonomisk støtte til NJC for aktiviteter i forholdet til Russland/Baltikum.

At som ledd i prioriteringen av bedre metoder for å kapitalisere på medisinsk forskning, skal det i 2016 utarbeides et kunnskapsgrunnlag til NMR,

innenfor biobanker, registerforskning og kliniske multisenterstudier med policyimplikasjoner, senest innen juni 2016.

Nordisk Råd

At arbeidsmarkedssektoren ikke pålegges besparelser i 2016. Det gjennomføres en pilotstudie om unges (yngre enn 30 år) tilpasning av språkforståelse i arbeidsrelaterte situasjoner.

302/presidiet

At det gjennomføres et prosjekt "Friluftsliv i Norden" med en total budsjetttramme på 500 000 DKK. Via prosjektet skal barn og unges engasjement i friluftsliv og naturen styrkes. Det skal bidra til økt mosjon og dermed bedre helse blant barn og unge.

Behandles i:
Præsidiets

J.nr. 15-00160-3

At Nordisk sommeruniversitet flyttes (organisatorisk og budsjettmessig) fra MR-U til MR-SAM og det overføres midler tilsvarende bevilgningen i 2015 til videreutvikling og fortsatte aktiviteter. Dette forutsetter at Nordisk sommeruniversitet i det videre arbeidet følger opp evalueringens kritikk og forslag.

At det settes av 3,758 MDKK til Samerådet og Samisk kunstnerråd for samisk kultursamarbeid og formidling av det samme samt å fremme en samlet kulturpolitikk i Norden og Nordvestrusland.

At det settes av et passende beløp for å styrke mangfoldig nordisk kultur i skolene i bred forstand. Det skjer blant annet gjennom å presentere et løft for barne- og ungdomslitteratur via for eksempel forfatterbesøk, arbeidet med webdistribusjon av kort- og dokumentarfilm samt gjennom programmet Demokrati, inkludering og sikkerhet.

At NMR konkretiserer kampen mot resistente bakterier gjennom strategigruppen for et helhetlig såkalt One Health-arbeidsmåte på tverrsektoriell basis.

At NMR prioriterer arbeidet med å redusere kjemikalier og hormonforstyrrende midler i vår hverdag gjennom å øke kunnskapen om hvordan de påvirker menneskene og vår natur. NMR skal drive aktiv politikk i ulike internasjonale sammenhenger for å redusere antallet kjemikalier og hormonforstyrrende midler i vår hverdag. Utover dette vil NMR gjennom året styrke innsatsen for å informere forbrukerne i Norden.

At det skjer en styrking i den felles nordiske innsatsen gjennom et bredt innrettet tverrsektorielt program for å bekjempe alle former for menneskehandel.

At implementeringen av den nye strategien for barn og unge i Norden tar hensyn til behovet for å styrke barne- og ungdomsrettsperspektivet i det nordiske samarbeidet.

At alle sektorer i NMR skal ta hensyn til likestillingensintegrering i all sin virksomhet. Det vil si at alle sektorer, ikke bare ministerrådet for likestilling, skal integrere likestilling i alle politiske beslutninger.

At NMR etter nedleggelsen av Nordic School of Public Health (NHV), prioriterer midler til nye satsninger til forebygging og folkehelse.

At NMR tar det skritt å prioritere arbeidet med å markere Norden i nabo- og grenseregioner, herunder å se positivt på mulighetene for å støtte flerårige prosjekter ved informasjonskontoret i Flensburg og de nordiske ambassader i Berlin, samt utreder forslaget om et Nordens hus ytterligere, herunder bruken av begrepet.

At NMR skal redegjøre for, hvilke konsekvenser nedleggelsen av Nordisk ministerråds virksomhet i Russland har for de baltiske kontorer.

2. Baggrund

Om processen

Budgetprocessen har i 2015 været præget af reformer og ændrede samarbejdsformer mellem Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd.

Præsidiets besluttede i januar 2015 at nedlægge Budgetgruppen, som hidtil har haft ansvar for budgetberedningen inden Præsidiets behandling. I januar overtog Præsidiets selv beredningen af budgettet, eftersom Budgetgruppen involverede 7 ud af 13 præsidiemedlemmer, hvorved meget arbejde og flere møder blev gjort dobbelt. Først i Budgetgruppen, dernæst i Præsidiets. Dertil kom, at det var et gennemgående ønske i Nordisk Råds reformgruppe at politisere Præsidiets arbejde mere og give øget ansvar til partigrupperne.

Selvom budgetbehandlingen blev overtaget af Præsidiets, var der stadig behov for, at partigrupperne udså hver sin ordfører til at føre forhandlingerne. Budgetordførerne + præsidenten skulle være forhandlingspartnere med Nordisk Ministerråd, når budgettet skulle fastlægges.

Samtidigt er Nordisk Ministerråd i færd med at gennemføre sin moderniseringsplan, hvilket har givet øget mulighed for Nordisk Råd at blive inddraget i budgetprocessen. Som noget nyt mødtes Nordisk Råd således med den danske samarbejdsminister, Carsten Hansen, *forud* for at Ministerrådet fremsatte sine budgetanvisninger (sektorfordelingen af budgetrammen) i januar 2015.

Dertil kom, at planlagte møder med ministerrådets formandskab i juni 2015 blev aflyst på grund af parlamentsvalg i Danmark. Ny samarbejdsminister blev tilsat i juli, men afgik igen i september. Nordisk Råd har således forhandlet med tre forskellige danske samarbejdsministre i 2015.

Møder og forhandlinger med ministeren om budgettet blev dog afholdt som vanligt midt i august – umiddelbart efter partigrupperne havde indsendt sine ændringsforslag.

Den 2. oktober 2015 faldt den endelige budgetaftale på plads. Her mødtes Höskuldur Þórhallsson (præsident og medlem af Midtergruppen) og Ólína Kjerúlf Þorvarðardóttir (medlem af socialdemokraterne) med den danske samarbejdsminister Peter Christensen. Parterne blev enige om ovenstående budgettekst.

Forud for mødet havde sekretariatet fremsendt budgetforslag, som blev præsenteret på Præsidiets møde den 9. september i Oslo. Budgetteksten er udtryk for et kompromis, som parterne har forpligtet sig til at støtte op om.

Nordisk Råd

302/presidiet

Behandles i:
Præsidiets

J.nr. 15-00160-3

Møder om budget 2016

28. oktober 2014	Præsidiets drøfter budget 2016 på sit møde med samarbejdsministrene, Stockholm
21. januar 2015	Budgetgruppen mødtes med samarbejdsministeren fra Danmark, Carsten Hansen.
27. januar 2015	Præsidiets nedlagde Budgetgruppen, og hver parti udpegede en budgetordfører.
18. februar 2015	Budgetanvisningerne (rammen) blev godkendt af samarbejdsministrene (MR-SAM).
10. juni, 2015	Generalsekretæren fremsendte forslag til budget for 2016.
23. juni 2015	Præsidiets fik præsenteret generalsekretærens forslag til budget og behandlede det på sit møde i Reykjavik.
Ultimo juni	<i>Pga. valg i Danmark blev budgetordførernes møde med samarbejdsministrene i Danmark aflyst.</i>
Medio august	Partigrupper og udvalg indsendte ændringsforslag.
20. august 2015	Budgetordførerne mødtes og behandlede de indkomne ændringsforslag.
21. august 2015	Budgetordførerne mødtes med den danske samarbejdsminister Carl Holst
9. september 2015	Præsidiets drøftede budgetforslagene og gav Höskuldur Þórhallsson og Ólína Kjerúlf Þorvarðardóttir mandat til at forhandle et budgetkompromis.
2. oktober 2015	Höskuldur Þórhallsson og Ólína Kjerúlf Þorvarðardóttir forhandlede med den danske samarbejdsminister og enedes om en budgettekst.
27.- 29. oktober 2015	Præsidiets behandler Nordisk Råds betænkning i præsidiets med henblik på endelig vedtagelse i plenum på sessionen.

302/presidietBehandles i:
Præsidiets

J.nr. 15-00160-3

Sekretariatet har på baggrund af indspil og forslag fra partigrupperne og udvalgene, udarbejdet en række ændringsforslag, som delvist er imødekommet i forhandlingsteksten.

Kommentarer til budgetkompromisset:Særligt om madspild

Projektet pågår, og fortsætter i bioøkonomi initiativet, der blev startet i 2014 og fremgår af prioriteringsbudgettet..

Særligt om Ny nordisk mad

Ny nordisk mad er fortsat en del af budgettet og indgår desuden i Ministerrådets nye strategi for international profilering og branding.

Særligt om Nordjobb

Nordjobb er i gang med at blive evalueret. Når evalueringen er færdig, kan der tages stilling til eventuelle budgetændringer.

Særligt om Nordisk Journalistcenter

I kompromisset fastholdes nuværende budget på 1 MDKK, hvilket der var en overenskomst om i 2014 mellem Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd. Dertil kommer yderligere midler for aktiviteter i Rusland/Baltikum.

Særligt om Masterprogrammet

Programmet er ikke nyt – som det blev fremhævet i ændringsforslag. Det har eksisteret siden 2007, men har nu fået sin egen budgetpost.

Nordisk Råd

Særligt om sport og idræt

Sådan budgetpost findes ikke i Ministerrådets budget og der findes ikke tilslutning til at oprette det. I stedet foreslås projekt friluftsliv i Norden.

302/presidiet

Særligt om Computerspilprogrammet

Afviklingen er gennemført i henhold til tidligere overenskomst mellem Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd. (Nogle projekter må afvikles for at kunne starte nye).

Behandles i:
Præsidiet

J.nr. 15-00160-3

Nordisk samisk filminstitut

Der pågår dialog og derfor er det ikke gavnligt på forhånd at bestemme en finansieringsmodel.

Særligt om elektronisk register

Opmærksomheden rettes mod Arjeplog-aftalen, som er til debat i plenum og til udvalgsbehandlingen i Velfærds- og næringsudvalget. I januar 2016 oprettes et register på EU-niveau.

Særligt om Nordisk Råds prisuddeling

Aktiviteterne er udførligt nedskrevet i mål og resultatopfølgning for 2016 og kan tilgodeses med nuværende budget.

Særligt om sprogsamarbejdet

Forslag om at sprogsamarbejdet mellem nabosprogene svensk, norsk og dansk også skal tage hensyn til samarbejdet med finsk sprog blev afvist med henvisning til at det nordiske samarbejde foregår på skandinavisk.

Særligt om internationale kontorer

En partigruppe har foreslået at der fremover bare er et kontor i de baltiske lande. Disse forslag er afvist med henvisning til den sikkerhedspolitiske situation efter lukningen af kontorerne i Rusland. Lukningen medførte øget virksomhed og aktivitet for Baltikum- kontorerne, som overtog adskillige projekter.

Der er også forslag om at oprette et kontor i Bruxelles. Dette forslag er dog ikke egnet for Nordisk Ministerråd, men for Nordisk Råd. De nordiske lande har hver sin faste repræsentation i Bruxelles og har ikke ønske om et fælles. Nordisk Råd kan dog selv styrke kontakten til EU ved at oprette kontor eller ansætte en EU-ansvarlig i sit eget sekretariat og indenfor eget budget. Jf. Rapport af Andrea Karlsson: "Norden och EU starkare tillsammans" - en rapport om hur nätverket mellan Nordiska Rådet och Europaparlamentet kan stärkas.

3. Høring

Generalsekretærens budgetforslag har været i høring hos samtlige partigrupper, udvalg og medlemmer i Nordisk Råd. På baggrund af indkomne ændringsforslag og prioriteringer har Höskuldur Þórhallsson (præsident og medlem af Midtergruppen) og Ólína Kjerúlf Þorvarðardóttir (medlem af Den socialdemokratiske gruppe) på opdrag af Præsidiet forhandlet sig frem til de endelige forslag, der indgår i betænkningen.

4. Præsidiets synspunkter

Præsidiet har en generel bekymring om nedskæringer i budget samtidig med, at ministre og parlamentarikere ønsker øget nordisk samarbejde. Igennem flere år har Ministerrådet skåret i det nordiske budget. Nordisk

Råd er utilfreds med den udvikling og bekymret for, hvilke konsekvenser der har på samarbejdet.

Præsidiets er dog også bekymret for de kritiske udredninger og rapporter om det nordiske samarbejde, og mener de skal tages alvorligt (Evalueringen af Nordisk Sommeruniversitet og rapporten om "Effekten af nordiske projekter"). Derfor er der tilfredshed med, at NSU nu løftes ud MR-U og over i samarbejdsministrenes ansvarsområde. Vedrørende evalueringer af nordiske projekter, efterlyser Præsidiets derfor bedre evalueringer og opfølgninger på de mange projekter og savner øget transparens.

Præsidiets støtter op om Ministerrådets fokusområder om tværgående satsninger, der blandt andet omfatter miljø og klima samt en ny fælles nordisk satsning, som skal styrke demokrati, inkludering og sikkerhed gennem bekæmpelse af social marginalisering, ekstremisme og religiøs diskriminering. Der er også opbakning til prioriteringen om at følge op på den strategiske gennemlysning af sundhedssektoren (Könberg-rapporten).

I forhandlingerne med Nordisk Ministerråd har Præsidiets stillet en række krav til ændringer i budgettet. Det har været muligt for Nordisk Ministerråd at imødekomme væsentlige dele af kravene. I de tilfælde hvor det ikke har været muligt, foreligger en begrundelse som Præsidiets accepterer i forhold til budget 2016. Det udelukker dog ikke, at de vil blive taget til vurdering igen i forbindelse med næste års budget.

Præsidiets er bevidst om, at der pågår ændringer i arbejdsgange og processer både i Rådet og i Ministerrådet. Begge parter ønsker øget politisering og involvering. Derfor ser Præsidiets frem til en forbedret budgetproces, hvor forhandlingerne om kommende og efterfølgende år starter tidligere end hidtil.

Reykjavik, den 27. oktober 2015

Arto Pirttilahti (cent)

Carl Haglund (sv)

Hans Wallmark (M)

Henrik Dam Kristensen (S)

Höskuldur Þórhallsson (F)

Juho Eerola (saf)

Marit Nybakk (A)

Michael Tetzschner (H)

Morten Løkkegaard (V)

Ólína Kjerúlf Þorvarðardóttir (A)

Phia Andersson (S)

Steingrímur J. Sigfússon

Wille Rydman (saml)

Nordisk Råd

302/presidiet

Behandles i:
Præsidiets

J.nr. 15-00160-3